

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична граматики

Освітня програма «Англійська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)
(перша – англійська)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практична граматики
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Думчак Ірина Михайлівна (1,2 семестри); Дойчик Оксана Ярославівна (3, 4 семестри).
Контактний телефон викладача	096 503 43 56 (Думчак І.М.), 096 385 61 19 (Дойчик О.Я.)
E-mail викладача	dumcira2018@gmail.com , iryna.dumchak@pnu.edu.ua ; osdoichyk@yahoo.com , oksana.doichyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	вівторок 13.30 (Думчак І.М.), понеділок 15.00 (Дойчик О.Я.)
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Практична граматики» має на меті забезпечити студентів знаннями з основних розділів граматики сучасної англійської мови, зокрема морфології і синтаксису.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює основні граматичні вміння і навички, які є передумовою адекватного використання англійської мови в усному і писемному мовленні. Курс формує практичне вміння використовувати широкий спектр лексико-граматичних засобів мови для успішного спілкування англійською мовою, співвідносити граматичні закономірності рідної і іноземної мови для використання цих навичок при виконанні перекладних вправ з української мови на англійську і навпаки, сприяє розвитку професійних навичок вживання граматичних структур англійської мови в усному спілкуванні та збагаченню загального лінгвістичного досвіду студентів для подальшого вдосконалення ними своїх лексико-граматичних вмінь і навичок.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Формування у студентів міцних граматичних навичок правильної англійської мови в її усній та писемній формах.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; - здатність працювати в команді та автономно; - здатність спілкуватися іноземною мовою; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність виокремлювати основні види, форми, відмінки, значення повнозначних частин англійської мови; - здатність аналізувати видо-часові форми активного і пасивного станів дієслова, схеми переведення прямої мови у непряму, узгодження часів; модальні дієслова базові та з відтінками значень; правила вживання артикля з іменниками різних семантичних груп; - здатність граматично правильно будувати та вживати англійські розповідні (стверджувальні, питальні, заперечні), спонукальні речення із правильним розташуванням і узгодженням усіх членів речення; - здатність диференціювати значення артиклів та правильно використовувати їх з іменниками різних семантичних груп; - здатність диференціювати неособові форми дієслова; - здатність правильно перекладати речення з неособовими формами дієслова українською мовою; - здатність правильно будувати речення з неособовими формами дієслова в усному і 	

<p>письмовому мовленні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність диференціювати способи дієслова; - здатність диференціювати форми умовного способу на позначення реальної та нереальної умови; - здатність правильно будувати речення з різними способами дієслова; - здатність пояснювати граматичний матеріал англійською мовою. 					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
практичні			120		
самостійна робота			240		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
1	035 Філологія	1		В	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Граматична структура англійської мови</p> <p>1. Синтетичні та аналітичні мови; 2. Порядок слів у простому поширеному реченні; 3. Типи питальних речень; 4. Спонукальні речення; 5. Частини мови, їхня загальна класифікація та функціонування у реченні.</p>	практичне заняття	7-17	<p>2 год. Проблемні завдання: 1. Розкрити граматичну структуру англійської мови. 2. Проаналізувати порядок слів у простому поширеному реченні; типи питальних речень. 3. Проаналізувати класифікацію частин мови, їхнє функціонування у реченні.</p>	5	вересень
<p>Тема 2. Дієслово та його формально-граматичні ознаки</p> <p>1. Правильні і неправильні дієслова; 2. Правопис і вимова дієслів із закінченнями “s/es”, “ed”, “ing”.</p>	групова робота, практичне заняття	7-17	<p>2 год. Проблемні завдання: 1. Визначити дієслово як частину мови та його формально-граматичні ознаки. 2. Проаналізувати правопис і вимову дієслів із закінченнями “s/es”, “ed”, “ing”.</p>	5	вересень

<p>Тема 3. Активний стан дієслова. Видо-часові форми групи Indefinite/Simple 1. Значення, вживання, утворення присудкових форм.</p>	групова робота, практичні заняття	1, 2, 7-17	4 год. Проблемні завдання: Особливості вживання Present, Past, Future Simple 2. Виконання вправ.	5	вересень
<p>Тема 4. Видо-часові форми групи Continuous/Progressive 1. Значення, вживання, утворення присудкових форм.</p>	групова робота, практичні заняття, самостійна робота	1, 2, 7-17	4 год. Проблемні завдання: Особливості вживання Present, Past, Future Continuous/Progressive 2. Виконання вправ.	5	жовтень
<p>Тема 5. Видо-часові форми групи Perfect 1. Значення, вживання, утворення присудкових форм.</p>	групова робота, практичні заняття,	1, 2, 7-17	4 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання Present, Past, Future Perfect 2. Виконання вправ.	5	жовтень
<p>Тема 6. Видо-часові форми групи Perfect Continuous 1. Значення, вживання, утворення присудкових форм.</p>	самостійна робота, практичні заняття	1, 2, 7-17	4 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання Present, Past, Future Perfect Continuous 2. Виконання вправ.	5	листопад
<p>Тема 7. Порівняння видо-часових форм активного стану</p>	самостійна робота, практичне заняття	1, 2, 7-17	2 год. Проблемні завдання: 1. Порівняння видо-часових форм активного стану (минулий неозначений і минулий тривалий, теперішній доконаний і минулий	5	листопад

<p>Тема 8. Пасивний стан дієслова (видо-часові форми, об'єкт і суб'єкт дії, прийменники “by”, “with”).</p>	<p>самостійна робота, практичні заняття</p>	<p>1, 2, 7-17</p>	<p>неозначений, доконані і доконано-тривалі часи 2. Тематична контрольна робота.</p> <p>4 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання пасивного стану дієслова (видо-часові форми, об'єкт і суб'єкт дії, прийменники “by”, “with”). 2. Виконання вправ.</p>	<p>5</p>	<p>листопад</p>
<p>Тема 9. Пряма і непряма мова</p>	<p>самостійна робота, практичне заняття</p>	<p>1, 2, 7-17</p>	<p>2 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання часових форм, сполучних, особових і присвійних займенників, обставин місця і часу при переведенні висловлювання з прямої в непряму мову. 2. Виконання вправ. 3. Тематична контрольна робота.</p>	<p>5</p>	<p>грудень</p>
<p>Тема 10. Узгодження часів 1. Темпоральна послідовність, 2. Переклад українською мовою.</p>	<p>самостійна робота, практичне заняття</p>	<p>1, 2, 7-17</p>	<p>2 год. Проблемні завдання: 1. Особливості узгодження часів, темпоральна послідовність, 2. Підсумкова</p>	<p>5</p>	<p>грудень</p>

			контрольна робота.		
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
2	035 Філологія	1	В		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Базові модальні дієслова (фізична і розумова здатність до виконання дії, дозвіл, порада, необхідність, заборона тощо).	практичні заняття	3, 6, 7-17	4 год. Проблемні завдання: 1. Розкрити особливості модальних дієслів. 2. Проаналізувати функції модальних дієслів.	5	лютий
Тема 2. Еквіваленти модальних дієслів. Модальні дієслова у непрякій мові.	групова робота, практичне заняття	3, 6, 7-17	2 год. Проблемні завдання: 1. Проаналізувати еквіваленти модальних дієслів (часові форми, смислову значущість). 2. Проаналізувати модальні дієслова в непрякій мові. 3. Виконання вправ.	5	березень
Тема 3. Модальні дієслова з різними відтінками значень (можливість, (не)впевненість, припущення, імовірність, бажаність, сумнів тощо).	групова робота, практичні заняття	3, 6, 7-17	6 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання модальних дієслів з різними відтінками значень (можливість, (не)впевненість, припущення, імовірність, бажаність, сумнів	5	березень

<p>Тема 4. Іменник 1. Поняття (не)злічованості, однини і множини, 2. Партитивні конструкції, відмінки, рід.</p>	<p>групова робота, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>7-17</p>	<p>тощо) 2. Виконання поточної контрольної роботи.</p> <p>4 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання іменників (поняття (не)злічованості, однини і множини, партитивні конструкції, відмінки, рід). 2. Виконання вправ.</p>	<p>5</p>	<p>квітень</p>
<p>Тема 5. Артикль. 1. Система артиклів та їхнє значення. 2. Вживання артиклів із загальними іменниками. 3. Вживання артиклів із абстрактними та речовинними іменниками. 4. Вживання артиклів із географічними та власними назвами (особовими іменниками), а також іншими власними іменами (історичними об'єктами, подіями, назвами газет тощо).</p>	<p>практичні заняття, групова робота, самостійна робота</p>	<p>7-17</p>	<p>6 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання артиклів із загальними іменниками. 2. Особливості вживання артиклів із абстрактними та речовинними іменниками. 3. Особливості вживання артиклів із географічними та власними назвами (особовими іменниками), а також іншими власними іменами (історичними об'єктами, подіями, назвами газет тощо). 4. Виконання вправ. 5. Тематична контрольна</p>	<p>5</p>	<p>квітень</p>

<p>Тема 6. Займенник (види, значення і граматичні особливості).</p>	<p>самостійна робота, практичне заняття</p>	<p>7-17</p>	<p>робота. 2 год. Проблемні завдання: 1. Особливості вживання займенників (види, значення і граматичні особливості). 2. Виконання вправ.</p>	<p>5</p>	<p>травень</p>
<p>Тема 7. Прикметник. Прислівник. 1. Прості і складені форми прикметника 2. Ступені порівняння прикметників 3. Порівняльні конструкції, підсилення вищого ступеня. 4. Прислівник (поділ за словотворчою структурою, класифікація) 5. Ступені порівняння прислівника.</p>	<p>самостійна робота практичне заняття</p>	<p>7-17</p>	<p>4 год. Проблемні завдання: 1. Проаналізувати особливості прикметників (прості і складені форми, ступені порівняння, порівняльні конструкції, підсилення вищого ступеня). 2. Проаналізувати прислівник (поділ за словотворчою структурою, класифікація, ступені порівняння). 2. Виконання вправ.</p>	<p>5</p>	<p>травень</p>
<p>Тема 10. Числівник 1. Кількісні і порядкові числівники 2. Прості, похідні і складені числівники 3. Дати; 4. Одиниці виміру ваги, довжини, рідини.</p>	<p>самостійна робота, практичне заняття</p>	<p>7-17</p>	<p>2 год. Проблемні завдання: 1. Проаналізувати особливості числівників (кількісні і порядкові, прості, похідні і складені; дати; одиниці виміру ваги, довжини, рідини). 2. Виконання підсумкової контрольної</p>	<p>5</p>	<p>травень - червень</p>

			роботи.		
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
3	035 Філологія	2	В		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Безособові форми дієслова. Інфінітив. 1.Форми інфінітива. 2. Синтаксичні функції інфінітива. 3. Вживання інфінітива з часткою <i>'to'</i> та без. 4. Дієслово + Інфінітив 5. Прикметник + Інфінітив. 6. Іменник + Інфінітив. 7. Інфінітивна конструкція з прийменником <i>'for'</i> . 8. Складний додаток з Інфінітивом. 9. Складний підмет з Інфінітивом. 10. Інфінітив у непрякій мові.	Практичні заняття, самостійна робота	5 (Lessons 1-12), 7-17	12 год. Завдання для опрацювання: 1. Розрізняти форми інфінітива у реченнях 2. Вивчити дієслова, після яких використовується інфінітив 3. Виконати заміну підрядних речень на речення зі складним додатком 4. Виконати вправи до кожної теми 5. Поточні контрольні роботи (переклад) 6. Тематична контрольна робота	10	вересень – жовтень
Тема 2. Герундій. 1. Форми герундія. Синтаксичні функції герундія. 2. Дієслово + Герундій. 3. Дієслівні фрази + прийменник + герундій. 4. Іменник + герундій. 5. Прикметник + герундій 6. Герундій vs. Інфінітив	Практичні заняття, самостійна робота	5 (Lessons 13-20), 7-17	8 год. Завдання для опрацювання: 1. Вивчити дієслова, дієслівні фрази, іменники і прикметники, після яких використовується герундій 2. Виконати вправи до кожної теми 3. Поточні контрольні роботи (переклад) 4. Тематична контрольна робота	10	жовтень – листопад

Тема 3. Дієприкметник. 1. Дієприкметник I. Форми дієприкметника I. 2. Синтаксичні функції дієприкметника. 3. Віддієслівний іменник vs. Герундій vs. Дієприкметник I. 4. Дієприкметник II та його синтаксичні функції. 5. Дієприкметники I і II у функції означення. 6. Складний додаток з Дієприкметником I. 7. Складний підмет з Дієприкметником I. 8. Дієприкметникові конструкції.	Практичні заняття, самостійна робота	5 (Lessons 21-30), 7-17	10 год. Завдання для опрацювання: 1. Визначити форми дієприкметника в реченнях. 2. Визначити за контекстом, чи форма V+ing – дієприкметник чи герундій 3. Виконати вправи до кожної теми 4. Поточні контрольні роботи (переклад) 5. Тематична контрольна робота	10	листопад – грудень
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
4	035 Філологія		2	В	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Спосіб дії як категорія дієслова. 1. Спосіб дії і модальність. 2. Дійсний спосіб. Наказовий спосіб. 3. Речення умови. Реальна умова. Проблематична умова. 4. Речення умови. Нереальна умова (теп.ч. і мин. ч.) 5. Змішані типи умовних речень. Сполучники в реченнях умови. 6. Умовний спосіб Conditional Mood. 7. Умовний спосіб Subjunctive I. 8. Умовний спосіб Subjunctive II. 9. Умовний спосіб Suppositional Mood	Практичні заняття, самостійна робота	4, 7-17	28 год. Завдання для опрацювання: 1. Диференціювати способи дієслова англійської мови. 2. Вживати форми умовного способу у складнопідрядних реченнях 3. Виконати вправи до кожної теми 4. Поточні контрольні роботи (переклад) 5. Тематичні контрольні роботи.	25	лютий – травень
Тема 2. Синтаксис. 1. Поняття простого	Практичне заняття,	7-17	2 год. Завдання для	5	травень – червень

<p>речення. Комунікативні типи речення: розповідне, питальне, спонукальне, окличне.</p> <p>2. Поняття поширеного, непоширеного речення. Поняття повного (двочленного), еліптичного речення. Називне речення.</p> <p>3. Підмет простого речення. Типи підметів та способи їх вираження.</p> <p>4. Присудок простого речення. Типи присудків (простий дієслівний та фразеологічний присудок; складений дієслівний присудок, іменний присудок і складений змішаний дієслівно-іменний присудок); способи їх вираження.</p> <p>5. Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Їхні типи та способи вираження.</p> <p>6. Узгодження підмета і присудка в реченні.</p>	самостійна робота		самостійного опрацювання: 1. Типи речень. 2. Типи підметів. 3. Типи присудків. 4. Типи другорядних членів речення.		
---	-------------------	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Аудиторна робота становить максимум 30 балів, бал за тематичні контрольні роботи становить 60 балів (3 тематичні контрольні), бал за самостійну роботу – 10.
Вимоги до письмової роботи	Передбачено тренувальні контрольні роботи (переклад); три тематичні контрольні роботи (переклад + тестування) (по 20 балів).
Практичні заняття	Оцінюється робота на усіх практичних заняттях за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 6.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за тематичні контрольні роботи.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, тематичних контрольних робіт,

самостійної роботи. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.

Студент, який не набрав 50 балів за рейтингом, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск до складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань) або за відомістю № 3 при комісії.

8. Рекомендована література

1. English Grammar: Tenses in the Active Voice. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови для студентів I курсу англійського відділення / [уклад. Е.Є. Мінцис, Ю.Б. Мінцис, Т.Л. Марчук]. – Івано-Франківськ, 2019. (бібліотека ПНУ)
2. English Grammar: Reported Speech/ Passive Voice. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови для студентів I курсу англійського відділення / [уклад. Е.Є. Мінцис, Ю.Б. Мінцис, Т.Л. Марчук]. – Івано-Франківськ, 2019. (бібліотека ПНУ)
3. Modal Verbs: Theory and Practice. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови для студентів 1-3 курсів англійського відділення / [уклад. Дойчик О.Я]. – Івано-Франківськ, 2019. (бібліотека ПНУ)
4. Moods: Theory and Practice: навчально-методичний посібник з практичної граматики англійської мови для студентів 2-3 курсів англійського відділення денної та заочної форм навчання. / [уклад. Дойчик О.Я]. – Івано-Франківськ, 2019. (бібліотека ПНУ)
5. Verbals: Theory and Practice: навчально-методичний посібник з практичної граматики англійської мови для студентів 2-3 курсів англійського відділення денної та заочної форм навчання (видання 2-ге, доповнене і перероблене). / [уклад. Дойчик О.Я]. – Івано-Франківськ, 2019. (бібліотека ПНУ)
6. Практикум з граматики сучасної англійської мови: модальні дієслова [навчально-методичний посібник для студентів I-II курсів / О.А. Дерев'янка, Л. М. Ікалюк, А.А. Тронь]. – [видання 3-є, перероблене і доповнене]. – Івано-Франківськ: НАІР, 2012. (бібліотека ПНУ)
7. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка [пособие для студентов педагогических институтов и университетов] / В.Л. Каушанская и др. – [7-е издание]. – М., 2009. (бібліотека ПНУ)
8. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка [пособие для студентов педагогических институтов и университетов] / В.Л. Каушанская и др. – [7-е издание]. – М., 2009. (бібліотека ПНУ)
9. Черноватий Л.М. Практична граматика англійської мови з вправами [посібник для студентів вищих закладів освіти]: у 2 т. / Л.М. Черноватий, В.І. Карабан, І.Ю. Набокова та ін. – Вінниця: Нова книга, 2006. (бібліотека ПНУ)
10. Alexander, L.G. Longman Advanced Grammar [Reference and Practice] / L.G. Alexander. – [13th impression]. – Longman, 2007. (http://www.e4thai.com/e4e/images/pdf2/longman_advanced_grammar.pdf)
11. Alexander L.G. Longman English Grammar. NY, 2006. (<https://studfile.net/preview/2448889/>)
12. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice. NY, 1998 (<https://english4u.com.vn/Uploads/files/Longman%20English%20Grammar%20Practice.pdf>)
13. Eastwood, John. Oxford Guide to English Grammar / John Eastwood. – Oxford University Press, 1994.

- (https://www.uop.edu.jo/download/research/members/oxford_guide_to_english_grammar.pdf)
14. Longman Advanced Learner's Grammar [a self-study reference & practice book with answers]. [ed. by Mark Foley & Diane Hall]. PEL, 2003
(<https://epdf.pub/longman-advanced-learners-grammar.html>)
 15. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. [ed. by D. Biber, S. Conrad, G. Leech]. PEL, 2002 (<https://epdf.pub/longman-advanced-learners-grammar.html>)
 16. Murphy, Raymond. English Grammar in Use: [A self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Students, with answers] / Raymond Murphy. – Cambridge University Press, 1998.
(http://french.ru/murphy_english_grammar.html)
 17. Swan, M. Practical English Usage. Oxford University Press, 2005.
(<http://ielts-house.net/Ebook/Vocabulary/Practical%20English%20usage.pdf>)

Викладачі: Думчак І.М., Дойчик О.Я.